

Honingjagers

In de vorige eeuw heeft men in Amerika een techniek uitgewerkt om wilde bijenvolken te zoeken. Wie zo'n volk vond, kon honing gaan oogsten. Deze techniek bestond eruit om enkele bijen te vangen en op te sluiten in een kistje. Vervolgens werden deze bijen gevoerd en losgelaten. Omdat bijen rechtstreeks naar hun volk terugvliegen kun je ze volgen en zo hun nest vinden. Bovendien hebben bijen de voor deze honingjagers prettige eigenschap om terug te komen en collega's mee te brengen. Als dat gebeurt heeft de honingjager de weg naar het bijennest gevonden. Dat rechtstreeks terugvliegen valt in de praktijk aardig tegen. Bijen vliegen om natuurlijke hindernissen heen en een rivier of een ontoegankelijk gebied is voor bijen geen hindernis, maar voor de honingjager wel. De honingjager probeerde zijn voederkistje als een soort peilzender te gebruiken. Als hij eenmaal een vliegroute in een bepaalde richting had vastgesteld, nam hij het kistje met de bijen mee naar een andere plaats. Vandaaruit probeerde hij een nieuwe vliegroute vast te stellen. Door de verschillende vliegrichtingen te combineren kon hij dan bepalen waar het bijenvolk ongeveer te vinden moest zijn. De honingjagers hadden een aardige kennis van het haalgedrag van de bij opgebouwd. Ze wisten dat het starten van een bijenlijn tijdens een goede dracht heel moeilijk was. Ze hielpen de bijen bij hun oriëntatie door het voedsel geurig te maken met anijsolie. Ze gebruikten geuren als lokmiddelen als er weinig bijen te vinden waren. Ze wisten ook dat bijen in de lente water nodig hebben en dan niet ver willen vliegen en probeerden in die tijd van het jaar vanaf de waterkant een vliegroute op te sporen. Soms merkten ze de bijen die uit hun kistje vlogen met kalk en probeerden ze te kijken hoe lang het duurde voordat die gemerkte bijen terugkwamen. Uit de tijdsduur leidden ze dan een afstand af. Het vinden van het bijennest gaf een geweldige kick. Die kick was eigenlijk een nog grotere beloning voor het speurwerk dan de honing.

Bron: *American Bee Journal*, 1998(6)

Apistan

Een advertentie in het tijdschrift 'American Bee Journal' van juni 1998 staat de volgende tekst: In 1987 namen imkers in Europa en het Midden-Oosten een risico door fluvalinaat (de werkzame stof in Apistan) niet volgens voorschrift te gebruiken in de strijd tegen

de varroamijt. Hun volken en de bestuivingscapaciteit nemen nu snel af sinds het misbruik heeft geleid tot resistentie bij de varroamijt en de decimering van hun bijen. Momenteel zijn er aanwijzingen van misbruik van Mavrik en hergebruik van Apistan. Geen van beide zijn een goedgekeurde methode in de strijd tegen de varroamijt. Als dit doorgaat zal er ook bij ons resistentie tegen fluvalinaat ontstaan. Dan zal er geen middel meer zijn om de volken - en nog belangrijker - de broodwinning van de imkers te beschermen. Bovendien is er het gevaar van de vervuiling van de honing en de vraag naar de verantwoordelijkheid hiervoor. Als u Apistan niet volgens voorschrift gebruikt, wordt het probleem van resistentie groter en wordt de bijenteelt in gevaar gebracht. Bel de officiële Apistan-dealer als u vragen heeft.

Aldus de suggestieve tekst van de advertentie. Het schandalige aan deze advertentie vind ik dat de schuld voor de resistentie bij de imkers gelegd wordt. Ook zonder misbruik van Apistan zou de resistentie wel ontstaan zijn. De suggestie dat zonder Apistan de bijenteelt ten dode is opgeschreven gaat ook nogal ver. Dit is blijkbaar een Amerikaanse aanpak om hoge verkoopcijfers te halen.

Bijen uit Nieuw-Zeeland

Eerder berichtte ik u in deze rubriek over een grote bijensterfte in Duitsland in najaar en winter van 1997. Waar haal je dan voor het nieuwe seizoen zoveel volken vandaan? Nou gewoon uit Nieuw-Zeeland waar het bijenseizoen dan net afgesloten wordt. Vanaf april 1998 zijn er in Duitsland 6.000 volken uit Nieuw-Zeeland geïmporteerd om de verliezen enigszins goed te maken. Deze importen gaven krachtige protesten uit de kringen van overkoepelende bijenteelt-organisaties wegens het risico om een nieuwe ziekte, het Kashmir-virus, mee te importeren. Dit virus is al in Europa aanwezig. Het is in 1995 in Spanje ontdekt. De regels voor handel binnen de Europese Gemeenschap laten invoer uit Spanje toe en wie weet hoeveel volken er al uit Spanje via Frankrijk in Duitsland zijn beland. De vrees voor het Kashmir-virus is daarom niet geheel op zijn plaats. Ook de vrees dat de bijen uit Nieuw-Zeeland tot een verbastering van de 'Duitse' carnica zou leiden, was een argument tegen deze import. Omdat de importeur zijn handel volgens wettelijke voorschriften heeft uitgevoerd, waren de protesten tevergeefs.